

Bécsből, Pénteken, Június' 9-dikén, 1820.

Spanyol Ország.

Minthogy a' Cortesi Gyűlés tagjainak hivatali magokviseletéről ítéletet tenni, nem másnak, hanem egyenesen csak a' Cortesi Gyűlésnek van jussa: tehát a' Centralis Junta' jóvállásából azt végezte a' Király, hogy az utóbbi Cortesi Gyűlésnek azon tagjai, kik az 1814-dik esztendőben Aprilis 12-dik napján a' Kadixi rendkívül való Cortesek által 1812-ben készített Constitúció ellen protestáltak vala, 's a' kik ellen már most ezen protestálásért a' nép elégtételt kíván, addig, míg az új Cortesek öszszegyűlnének, a' közönséges csendességnek fenntartatásáért, klastromi bezárattatás alatt tartassanak, kivéven a' Püspököket. Ezen protestáló tagoknak száma 69-re telt: hanem egyszersmind az is parancsoltatik, hogy a' bezárvatartatandókra, tisztességes gondviselés legyen és illendő becsülettel bányanak vélek. — Egy más végzése által megparancsolta a' Király a' Klastromoknak, hogy addig, míg a' Cortesek öszszegyűlekezvén további határozást nem tesznek, Novitziusokat ne vegyenek-be és semmi jószágokat el ne idegenítsék. (A' Madridi Cnnstitúciónál, 18 millió Realokra becsüli a' Spanyol Országban találtató papi jószágokat).

A' Madridi Ujságlevelek kihirdették, hogy ezen Frantzia könyvek *Esprit des Lois* és *Contrat Social*, Spanyol

fordításban minden órán a' közönség' kezébe fognak adattatni.

A' Hadi Minister oly rendelést bocsátott a' fegyveres seregekhez, hogy az ármádának minden csapatjainál hetenként egyegy óráig magyarázzák a' Front előtt a' Constitúziót azon politikai Catechismussal megegyezőleg, melyet 1812-töben a' Cortesek Kadixban kiadattak.

Az Aprilis' 24-dikén költ Királyi Rendelés szerént a' Nemzeti seregeknek organizáltatása tüzesen folytatattatik. A' seregekben lévő emberek magok választanak, voksok' többsége által, tiszteket magoknak, 's tiszti Patenst (Diplomát) a' Magistratusok adnak nékiek. A' tisztek hasonlóképpen voksok' többsége által választják - ki a' Generál - Stáb' tagjait. A' melly városokban Kir. Kormányozó vagy Kommandans találtatik, ott ezt illeti az az elsőség, hogy azon város' nemzeti seregeinek is parancsoljon.

Egy új végzése által azt parancsolja a' Király, hogy ennekutánna, a' Ministereket, Követekeket, és a' valóságos szolgálatban lévő Generálisokat kivéven, semmi féle egyéb tisztviselőknek a' fizetése ne haladja felyül a' 40,000 Realokat (a' 8000 ezüst forintokat).

Csak egy nap is alig telik-el, hogy új Ujságlevél ne támodna az Országban. Alig találtatik egy Spanyol város, a' hol már Ujság ne volna. Ily nagyon szaporodnak a' Patriótai Egyesületek is. Több

helyeken most egy majd más módon organizálják magokat; itt néhány városbeliek, mellyek eddig egyet tettek, több felé válnak; amott több városbeliek csatolják össze magokat, hogy erősödjenek. Badajozban éppen most formáltatott egy új Klub; a' Tudelai pedig, a' Barcello-naival, Arragonival, Logranoival, és a' Madridival atyafiságosította magát össze. A' Malaga inak magának van különös Ujságlevele, melynek 3-dik számú darabjában egy irás intéztetett a' város' Püspökjéhez, melly által meghivattatik, hogy az alatta lévő papokat tartóztassa-el a' Cortesi választás' dolgában való gondolatlan iparkodásoktól: — „Mivelhogy (ily szavak fordulnak elé a' meghívásban) Spanyol Országnak egygyességre és nem egyenetlenkedésre; Törvényhozókra és nem Pártos Nép' - képviselőjire és nem valamely magános Rendnek Küldöttjeire; Tizenkilencedik századbéli Publicistákra és nem Tizenötödik századbéli Empiricusokra; Cortesekre és nem Conciliu-mokra; Patriotákra és nem Egoistákra; jobbitásokra 's nem megavult megromlott Országlási intézetekre van szüksége.“

Annak, hogy Kadiks várossa azzal megtiszteltessék, hogy az Infans-Don-Francisco-de-Paula' első szülött fja Kadiksi Herczegi titulust viseljen, ily indító oka adatik az ezeránt kiadatott Kir. Végzésben: — „Hogy azon vitézi bátorsággal biró városnak, melly az ellenség' beütése ellen meggyőzhetetlen bástya gyanánt szolgált, 's a' melynek falai között a' Spanyol Monarkhia' boldogságáért ke-zességül szolgáló Constitútzió készült, a' Király' különös tisztelete felől valamely bizonyosság mutattassék, 's a' többi.“

Gavarrá, egygyik azon Batalio-noknak vezérjeik közzül, a' mellyek Kadiksban Mártz. 10-dikén a' vérontást csi-

nálták, 's kik most a' Caraccában ülnek bezárva, erőnekerejével meg akarja magát ölni; telyességgel semmit se' eszik.

A' Madridi Udvari Ujság kiadta azon váloszlásokat, mellyeket a' Frantzia, Nagy Britanniai, Szakszoniai, Bavarus és Belga Udvarok, 's a' Helvétziai Szövetség' Direktoriuma, a' nállok lévő Spanyol Követeknek jelentéseikre adtak, midön ezek arról való Követi-nyilatkoztatásokat, hogy a' Spanyol Király a' Cortesek által készített Constitútziót elfogadta és arra meg esküdött, a' nevezett Udvaroknál beadták. A' váloszlásokat többire csak szóval tették ezen Udvarok. Az Anglus Király irásban adta ezen váloszt: „Uram Bátyám! Olvastam azon levelét, melly által jelenti Felséged, hogy népe kívánságával meg egyezőleg hasznosnak találta a' Kadiksban 1812-ben készített Constitútziót elfogadni és arra meg eskünni. Én ezen tudósítást a' Felséged' barátságá' zálogául veszem, kérvén Felségedet, hogy győzödjék-meg azon egyenességgel való részvételen felől, mellyel én a' Spanyol nemzetnek boldogulását és szerencsését, valamint szintén a' Felséged' Koronájának erősödését és dicsőségét mindenkor hal-lom. Használok ezen alkalmatosságot azon valóságos tiszteletről 's telyes barátságról bizonyossá tenni Felségedet, mellyel vagyok, Uram Bátyám, Felségednek, Jó Atyafija György. Költ Carltonhouse-ben, April. 21-dikén 1820-ban. — Ilyen értelműek általjában a' Belgiumi 's Bavariai Királyok' váloszlásaik is, 's a' többek. — A' Helvétziai Direktorium szerencsét kíván ö Spanyol Királyi Felségének, azért, hogy a' Spanyol nemzet a' világ' politikai nyughatatlanságainak közepette az egyenességnek és hűségnek példáját mutatta, 's oly reménség táplálja (a' nevezett Direktoriumot), hogy ugyan

ezen nemzet a' mérséklettségnek és vigyázóságnak is példáját fogja mutatni.

Ex-Eretneknyomozó, most a' Kadiksi környéken fekvő tengeri és szározi seregek' s ezen megye' Vice-Vikarius, Cos, meghívó irást bocsátott minden ezen vidékeken találtató Plébánusokhoz, Káplánokhoz, és Alamisnáriusokhoz, arra buzdítván őket, hogy a' Király' és nemzet' akaratját szivekre vegyék, 's telyesítésén munkások legyenek. — Azon embereknek neveik, a' kik 1814-ben a' Liberálisok ellen titkos árulói munkába avatták volt magokat, mind laistromba irattattak 's a' közönséges Ujságlevelekben kihirdették: hanem ezeknek mentő írásaik Apologiájik is kihirdetnek az Ujságlevelekben, melyre nézve most sok efféle Apologiák találatnak a' Spanyol Ujságokban. — A' Gazette-de-France' erősítése szerint Saragosában a' régi és új Kormányozók' barátjai között az uczákon véres verekedésre került a' dolog. Fegyveres seregeknek kellett lecsendesítésére elé hivattatni.

Spanyol Amerika.

Columbia tartományaiban mostanság semmi nevezetes hadi történetek nem fordultak volt elő. Morilló és Bolívar egymástól nem messze állottak ugyan számos seregeikkel, de egygyik se' mutatta, hogy nagy kedve volna a' megverekedéshez.

Annál fontosabb dolgokat irtak a' La-Plata mellyéki tartományok' állapotjáról Montevideóból Febr. 25-dikén: — „Kevés idő alatt, így szoll a' tudósító, a' viznek mind két partjai felől nagyon nevezetes dolgok történtek. Artigast, az ő Banda-Oriental nevű tartományában a' mult hónap' 22-dikén telyesen megverték a' Portugallusok. Ezen

időközben a' Buenos-Ayresi popularis rész a' tartományokban lévő hasonló indulatú részszel 's a' Generális Belgrano vezérlése alatt lévő armárával oly nagyon össze szőtték - fonták a' dolgot az Aristokratikus rész ellen, hogy ezeknek az ő két nagyobb fejejik, Puyredon és Tagle által látták, hogy nékiek már most lehetetlen leszen hátat nem adni; annyira, hogy az ő barátjaik is kérték őket, hogy nagyobb veszedelemnek elkerülhetése végett a' városból mennél hamarabb távozzanak el, mint a' melly csak egyedül való eszköz volna arra, hogy a' közönséges fellázzadást meg lehessen előzni, 's a' közönséges békételenkedést el lehessen kerülni. (Mint régebben irták a' közönséges levelek, Puyredonról 's az ő barátjairól régtől fogva azt hitték a' Demagogusok, hogy valamely Princzet akarnak nékiek adni). A' néppel tartó rész Buenos-Ayresből oda vitte végezetre a' más tartományokkal való titkos alkudozást, hogy még azokkal is telyesen meg egyezett, a' kik ellen eddig Buenos-Ayres 's az ő Szövecségesei hadat folytatni kéntelenített, milyenek voltak Santa-Fè, Entre-Rios, és a' Banda-Orientalis. Már most, minékutánna az Aristokratikusok' része elnyomattatott, a' másik rész, a' melly erőre kapott, mind ezekkel a' tartományokkal egy Szövettséges Szabad Státussá formálta magát, melyhez már most gyanithatóképpen a' több La-Plata vidéki tartományok is oda fogják csatolni magokat. A' Kötést, melly által Buenos-Ayres, Santa-Fè, és Entre-Rios magokat összecsatolták, az elsőnek részéről Saratea Manuel, a' másodiknak részéről Lopez, a' harmadiknak részéről Ramirez, Luxanban Febr. 23-dikán készítették meg. Saratea most Buenos-Ayresi Kormányozó. A' Kötés ekképpen következik: —

I. Czik. Az alkúvó részek kinyilatkoztatják, hogy az egy Szövetségbe való öszszezatolódás, melynek formálásában ők mostan foglalatoskodnak, a' nemzet' kívánságának 's különösen azon tartományokénak, melyeknek ők képviselőjik, megfelel: de a' melly mellett szükségesképpen megkivántatik, hogy ezen kívánság a' nemzetnek szabad választása szerént kineveztetendő Követek által, mondatassék - ki. Ezen végre tehát mind a' három tartományok tulajdon Képviselőket nevezzenek - ki, 's a' három tartományoknak ezen Képviselőkből álló három Deputatzióji, 60 napok alatt, a' Santa - Fè tartományában lévő San-Lorenzo klastromába gyülekezzenek özsze. Továbbá, minthogy meggyőzöttetve vagynak az alkúvó részek affelől, hogy ezen Országnek több tartományai is szoros öszszezatolódásra kívánnak lépni a' most alkúvó három részekkel: tehát minnyájokat meg kell hívni 's kérni kell őket, hogy a' közönséges gyűlésre ők is küldjenek Követeket San-Lorenzóra, hogy ekképpen, a' mennyiben az ők' ereje engedi, ki ki iparkodják a' köz jónak előmozdításán. — II. Czik. Minthogy eszzerént Buenos-Ayres, Santa-Fè, és Entre-Rios tartományaik közül a' barátságának és jó egyetértésnek mind azok az akadályai, a' mellyek bizonyos embereknek, kik a' nemzeti telyes hatalommal, a' városoktól nékiek a' Congressusra adatott utasításokat hátok megé vetvén, vissza éltek, uraságra való vágyodássok és egyéb bünös célzásaik által felgyulasztott kegyetlen és véres hadakozásból folytak — már most elhárítottak: ehez képpent azon naptól fogva, mellyen ezen Alkú megkötetik, minden ellenségeskedések egészen szünnyenek meg, 's Santa-Féből és Entre-Riosból azonnal minden hadakozó seregek taka-

rodjanak - ki (ezekbe a' Buenos - Ayresi seregek ütöttek volt be a' fő vezér Rondeau vezérlése alatt), 's mennyenek haza a' magok tartományaikba. — III. Czik. A' Santa-Fè és Entre-Riosi Országlószékek valamint a' magok' úgy tartományaik' nevében megszollitják a' vitéz cselekedetekkel tündöklő Buenos-Ayres tartományát, a' Szabadság' bölcsőjét, 's eszébe juttatják és szivére kötik néki azt a' terhes és veszedelmes állapotot, melybe ők az által helyhez tetődtek, hogy egy idegen Hatalmasság, a' melly Banda-Oriental tartományát (a' hol eddig Artigas hatalmaskodott) nagy hadi erő által elnyomta, őket is beütéssel fenyegeti. Ők azon polgárookra bizzák, kikre nézve a' nemzeti függetlenség és nemzeti boldogság ily fontos dolgok, hogy summázzák magok özsze azokat az áldozatokat, a' mellyeket Santa-Fè és Entre-Rios tartományaiknak tenni kell, azért, hogy ezen erős ellenséges (Portugallus) armádának ellene állhassanak: 's meggyőzöttetve lévén affelől, hogy kérésüket minden kitelhető segedelemre nézve meg fogják nyérni, jó reménsséggel várják, hogy a' Buenos - Ayresiek a' magok nagy lelküségéhez 's hazafijúi buzgósághoz mérseklett hadi segittség által fogják őket a' mostani terhes körülállások között gyámolítani. — IV. Czik. Az Uruguay és Parana vizeken való hajózás csak azoknak a' barátságos tartományoknak szabad, a' mellyeknek vidékeiket ezen vizek mosásák; minden másoknak megtiltatik. Hanem a' kereskedési hajózást ugyan ezen vizeken, majd továbbat a' Congressus fogja, az alkúvó feleknek kívánságaikkal megegyezőleg, végképpen elintézni. — V. Czik. Azon embereknek, kik a' politikai hánykodások miatt Buenos-Ayresbe futottak, a' magok hazájokba való visz-

szatérés megengedtetik; 's mind ezek a' magok jószágaikkal és vagyonaikkal való élésbe visszatételnek, még abban az esetben is, ha hazafi társaik ellen fegyvert viseltek volna. — VI. Czik. A' tartományoknak közös határaikat, azon esetekben, midőn kétség talál erántok eléfordúlni, a' közönséges Congressus szabja ki. — VII. Czik. Az előbbeni Országlásnak eltöröltetése a' nép' közönséges akaratjából történt, azon bűnös maga viseletért, melly által a' Szabadságot fenyegette. — VIII. Czik. A' fegyverrel és minden hadi készületekkel való kereskedés megengedtetik. — IX. Czik. Minden hadi foglyok kölcsönösen szabadon bocsáttatnak 's tartományaikba haza küldtetnek. — X. Czik. Ámbár az alkúvó részek meggyőzöttetve lenni tartják is magokat azeránt, hogy az ezen Kötésben eléforduló Cikkelyek, Banda-Oriental tartománya' fő Kapitányának Generalis Don Jose Artigasnak gondolkodásával és kivánságával is megegyeznek, mint ezt Entre-Rios' tartományának Kormányozója ki nyilatkoztatta, erössitvén, hogy ő erről magától a' nevezett fő Kapitánytól nyilvánóságos útasításokat kapott légyen: mindazonáltal még se' tartották magokat az alkúvó részek telyes hatalommal felruházatva lenni arra, hogy ötet ezen Alkuba felvegyék; hanem abba egyeztek meg, hogy ezen Alkunak mássát néki megküldjék, a' végre, hogy ha néki tettik, tüstént oly öszszecsatolódásokat tegyen, melyeket azon tartománynak, melyben ő vezérkedik, 's a' melynek hozzájuk való állását az alkúvó részek nagyon szerencsés történetnek tartanak, javával megegyezőnek lenni itélni fog." — A' még ide tartozó két cikkelyek a' fegyveres seregek elbocsáttatását 's ezen Alkunak ratifikáltatását tárgyazzák.

Frantzia Ország.

Hogy a' Louvel' proczessusának folyamata a' lehetőségig közönségesé tettessék, meghatározatott, hogy Június 5-dikére, midőn ő eléállittatik, a' Pairkamarának nem csak a' szálája hanem minden oldalfélt lévő szobáji kinyittassanak a' közönségnek. — A' Louvel ellen való vádolási Aktát Május' 24-dikén olvasták fel előtte a' fogház' Cancellariája' szálájában. Archambeaud nevü Prokurátor adattatott hivatalekppen való mentésére.

A' Renommée nevü Ujság megmásolta azon tudósítását, hogy Párisban Prokurator Reyt elfogták volna.

Bute nevü Angliai gazdag aszszony-ság, egy Marquisné, kiről, mikor Párisba érkezett, azt hirlelték volt, hogy ő volna sub incognito az Angliai Királyné, Párisból Anglia felé gyalog hirtóban vitte magát Frantzia Országon keresztül a' tengerig.

Helvétzia.

A' Waadtlandi Kánton nagy tanácsában a' mult hónap' 12-dikén ily törvényjovallás tétellett a' Nyomtatási Szabadságra nézve: „Megesmertetik, hogy minden szabad embernek jussa legyen gondolatainak közönségesétételére; hanem egyszersmind az is valóság, hogy ezen jussal oly gorombán vissza lehet élni, hogy ezen visszaélésnek megelőzése elkerülhetetlenül szükséges; ilyen visszaélések követtethetnek el a' vallástalan 's a' többi Kántonokat vagy az idegen Hatalmasságokat megbántó irások által. Ezen visszaéléseket, a' jovallott törvény szerént csak Censúrai intézet által lehet elkerülni, de a' melly intézetnek egyéberánt a' megnevezett háromféle tár-

gyakon kívül egyébre nem is kell kiterjeszkedni. Nagyon szükséges pedig, hogy a' nyomtatási szabadsággal való visszaélés által ejtődő bűnök külömbkülömb nemei 's azoknak büntetései pontosan meghatározassanak. A' Státustanács nevezi ki a' Censort, kinek ez vagy amaz írást által kell adni, és ez, semmi írással nem csinál egyebet, hanem csak azt mondja-meg, hogy megbántónak találja-é azt a' Religió, a' Kántonok, vagy az idegen Hatalmasságok ellen? a' melly esetben azt nem leszen szabad kinyomtatni, ha csak szükségeseknek találtatandó változtatások nem tétetnek rajta. A' Censúráról apellálhat az író a' Státustanács' elejébe. Egyéb tárgyakról való esetekben az író és kiadó tartoznak felelettel, a' melly esetekre nézve a' legnagyobb büntetés esztendeig tartó fogság és 600 Frank birságfizetés. A' mi az Ujságokat 's egyéb meghatározott időnként kijövő írásokat illeti, ezen tekintetben is a' Kiadó és minden czikke-lyeknek íróji, tartoznak felelni. Közön-séges vagy magános személyeknek megbántatásokért is felelni kell. A' Kerületi Birák mondják-ki az első ítéletet, a' hon-nét feljebb lehet apellálni. A' melly tár-gyért hat hónap alatt semmi panasz nem tétettetik, ezért, azután nincsen ereje a' panasznak.

Hallernek egy munkáját, mellyet ő a' Spanyol Cortesekről írt, oly na-gyon megtiltotta a' Bernai Censúrai Biz-tosság, hogy a' melly Könyvárosnál meg-találják, elveszti könyvárosi szabadságát.

Nagy Britannia.

A' Királyi koronázáshoz tétetődő ké-születek, melly most Augustusban fog vég-hez menni, nagy szorgalmatossággal tét-tetnek. Az ablakokat, a' honnét vala-

mit látni lehet, rendkívül nagy árron bér-lik azok, a' kik ezen fényes pompát látni kívánnyák. A' Westminsteri épületnek, hol a' koronázás leszen, általellenében lé-vő háznak tulajdonosa, 2000 font Sterlin-gért adta-ki ezen alkalmatosságra a' maga ablakait; egy másik tulajdonos, 2500 fontért, egy harmadik 3 ezerért. Az uczá-kon készülő állásokon, hol a' sor el megy, egy-egy személy, ha áll 10, ha ül 20 Guine aranyot is fizet. Ennyit egy koro-názáskor se' fizettek. A' III-dik György Király' koronáztatásakor 8, a' II-ik György-é-kor csak fél Guinét, 's a' II-dik Károly és II-dik Jákobékor csak fél koronás tal-lért, a' Hódoltató Wilhelmusékor pedig, alig tett egy krajczárt, a' mit egy egy ilyen néző helyért fizettek.

Ujabb Ujságok.

Ha megvalóságosúl, a' mit a' Párisi levelek egy Bayonnei tudósítás után Sa-ragossából irnak, úgy az a' lárma, mely-ről feljebb csak kevés szókkal emlékez-hettünk, nagyon veszedelmes követke-zéseknek a' kezdete lehet. Marquis-de-La-zán-nak, a' Sarragossai eddig volt Kor-mányozónak, ki a' régi rend' barátja, Sa-ragossában sok barátjai lévén, ezek Ge-nerális Harót, az új Kormányozót, ki meg az új rend' védlője, nem akarták be-bocsátani. Generalis Harót, hátorság-nak ekáért, mint foglyot, Marquis La-zán a' fellegvárba küldötte. A' két rész közt való egyenetlenkedés nőtön-nött, úgy, hogy a' környékre is kiterjedett. Valami 300 falusi lakos, Máj. 14-dikén estvéli 9 órafelé a' Saragossai piacra, mellyen a' Constitúzió oszlopa áll, begyülekezett, hogy kivesse. A' strázsán lévő tisztek megintették ezen parasztokat, hogy tá-vozzanak-el, mert különben rossz dolog

leszsz. Ezek erre tele torokkal így kezdtek kiáltani: Éljen a' Religió! Éljen a' Király! Le a' Constitúzióval! Ekkor az egész örző sereg, melly egy gyalog, 's egy lovas Regimentből és egy ágyuzó Kompániából állott, fegyvert fogott; a' Dobosok General-marschot vertek; a' katonaság azon piac felé gyülekezett, hol a' parasztlárma volt; az alatt a' parasztok is többen gyültek össze; a' katonák egy ágyuzó tisztet néhány köz emberrel elküldöttek, hogy Generális Harót a' fellegvárból szabadítsa-ki; Haró azonnal meg is jelent a' katonáknál 's megintette a' parasztokat, hogy távozzanak-el; ezek a' helyett kettőztették ezen kiáltozást: Éljen a' Religió! Éljen a' Király! Le a' Constitúzióval! E' nem volt elég, hanem látván hogy a' katonák reájok akarnak rontani, megelőzték őket, tüzet adtak reájok; már az oszlopot is kivetették volt; nagyon setét lévén, a' katonákkal nem lehetett dolgoztatni, csak a' levegőbe lövettek vélek valamint az ágyuzókkal is. De ez a' parasztokat meg nem ijesztette, sőt még jobban kiáltották, hogy: Éljen a' Religió! 's t. Ekkor már reájok tüzelt a' katonaság, 's a' piacról elkergette őket; 15—18 paraszt megöletett, 3—4 terhesen megsebesedett; a' katonák ugyan ezeket is agyon akarták verni, de a' tisztek nem engedték, hanem megigérvén, hogy életjüket meghagyják, azt kívánták tőlök, hogy jelentsék-ki ingerlőjüket. Gyanítani lehet, hogy ezen haldokló parasztok vallástétele okozta, hogy mindjárt azután az Érseket, Don-Manuel-Vicente-Martinez-y-Ximenes-t, a' palotájában, 's még vagy 40 más személyeket elfogtak, 's megítéltetésükre hadi Itélőszék rendeltetvén-ki, Madridba Kurir küldetett. —

A' Párisi Ultrairók 's különösen a' Quotidiene szerént Madridban is

komorkodni kezdett volt a' dolgok' ábrázatja Máj. 27-dikén: „A' Lorenzi' Klúbja egy irást készítvén a' Királyhoz, azt kívánta, hogy Marquis Amarillást, a' Hadi Ministert, bocsássa-el, mert nem barátja a' mostani systemának, 's Castanosnak unokaöcse. Amarillás erre maga is kérte az elbocsáttatást: hanem a' több Ministerek kinyilatkoztatták, hogy ha ő ki-lép, így ök is mind kilépnek. A' Király, hogy Ministereit 's méltóságát fenn-tarthassa, a' Lorenzi' Klubjának 3 tagjait elfogatta, a' melyből néplázzadás lett, úgy hogy katonaságnak kellett a' tolongókat elszéleszteni.“

C s e h O r s z á g.

A' Felsőges Udvar Junius első napján minekutánna reggeli 7 órakor elébb nagy misehalgatásra a' kastély' templomába ment volna, azután a' Szent Processiójárason is megjelent, a' melly 8 órakor éppen azzal a' rendel tartatott, mellyel Bécsben tartatni szokott. Az a' nagy fényesség, mellyel a' Felsőges Udvar a' Fő Udv. tisztségektől körülvétetve 's a' nagy számú nemességtől kísértetve, ezen ájtatos pompán magát megmutatta, azon nagy méltósággal, mellyel a' közönséges ájtatosságot tette, öszszececsatoltatva, nagyon épületes érzékenységet gerjesztett-fel a' városhól és falukról öszszesereglett népben, melly érzékeny megilletődés annyival nagyobb volt, hogy ezen fő városnak már 100 esztendőktől fogva nem volt az a' szerencséje, hogy az Ország' Fejedelmét ezen nagy innepen szemlélhesse. Az ájtatos fényes sor 10 óratájban a' kastély' templomába visszaérkezvén, az Ambrus háláadó éneke elénekeltetett, 's azzal, ágyuk és apró puska lövések által a' Szent ájtatosság elvégeztetett.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

Budán fényes pompával ment véghez az Urnapi ájtatos inneplés és közönséges Processio. Az idő is szép kedvező volt. A' Processiót Fő Mélt. Rudnai Sándor Esztergomi Érsek, és Magyar Ország' Primássa, ö Herczega, maga személyesen vezette. A' Szolgáló, és tisztelkedő Papságnak sokasága, a' két városi Tanácsnak, a' Ns. Vármegyének, a' Fels. Curiának, a' Politicum és Kamerale Dicasteriumoknak tagjai fényes öltözetekben nevelték a' hosszú rendnek díszét. A' Szolgáló Papság előtt a' Cs. Kir. Belső Titkos Tanácsos Urak fáklyákkal díszeskedtek; egyenesen pedig a' Szentség után ö Cs. Kir. Fő Herczega kegyes jelenlétével, a' Fő Udvari Mester, és Udvari tisztetek által kísértetvén, rendkívül öregbítette ezen közönséges ájtatosságnak nagy tekintetét. A' Szentség mellett két oldalról díszeskedett a' Pesti Universitásnak Magistratusa, azon jeles arany lánczról függő Kir. adománnyal ékeskedvén, melyről XLII-dik levelünkben szollottunk. Külömben a' piaczkon a' Polgári Katonáság, és a' Magyar Granatéros Batalion tett tiszteletet, melynek egy része a' Processiót követte, és a' Búcsú járásnak vége lévén; mind apró fegyverekből, mind ágyukból való tüzelés tette-meg az innepi tisztele-

tet. A' Czépek, az Alsó, és Gymnasium-béli Iskolák, a' külső városi Plébániák szokás szerént most is jelen voltak. Az egész innepi járást a' díszes rend, az utazáknak zöld ágakkal s virágokkal való kiékesítése, és a' büzgő éneklések tették lelki épületre alkalmas pompássá.

* * *

Ferdinandus Cs. Fő Herczeg Magyar Ország' Kommandirozója, e' hónap' 4-ikén estvéli 9-czedfél órakor Posonyba kívánt jó egészségben megérkezett.

Trencsinyben Máj. 28-dikán délután 5 órakor rettentő égi háború támodván, a' menykő, a' városon kívül egy kormára szállott, melyben számos emberek vidámsággal töltötték idejüket. Négyet közzülök megölt, hármat nagyon megrongált ez az irtóztató égi tűnemény, a' többit pedig úgy elbódította, hogy a' földre bukva minden érzékenység nélkül feküdtek ott sokáig.

Nyitra Vármegyében Sassinban (Sárváron) Máj. 23-dikára viradó éjjel szörnyü árodást okozott a' fellegszakadás. Nyolczvanhatnál több házak rongáltattak meg kevesebbé vagy erősebben; néhányak egészszen oda lettek. A' kárt 100 ezer forintokra becsülik; több lakosoknak a' mult öszön a' tűz tett volt kárt, most a' viz tette őket egészszen koldusokká.

J e g y z é s. — Minthogy a' második fél esztendőnek elkövetkezésével semmi Ujságleveleknek árrok nem változik: kéri a' Magyar Kurir a' maga Tisztelt Olvasójit, hogy eránta való rendeléseiket jókor megtenni ne terheltesse.

A' múlt Keddi Ujságunkat valami történetmiatt akkor el nem küldhetvén, most azt is egészszen küldjük.